

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhegytől, hova ugy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. i. tézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos galmondsorért vagy annak térfigatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árazásba szerint számítottak. Ezenkívül minden beiglatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

A mezőgazdasági hitel kérdéséhez.

A legtöbb magyar gazdaságnak az a baja, hogy a gazdasági forgó tőkében levő érték nem elég nagy az ingatlan föld értékéhez viszonyítva. A feladat már most az, hogy ezt az aránytalanságot a legalkalmasabb módon kiegyenlítsük. Ehhez pedig elsősorban egészséges alapokon nyugvó mezőgazdasági hitelintézményre van szükség. Hogy ez nálunk megvolna, azt a legnagyobb optimisták sem állíthatják. Míg a kereskedelem és ipar részére nagyszerű és pompásan működő hitelintézeteket alapítottunk, addig a mezőgazdaságról, melynek pedig néhány év óta tartó válságos helyzete miatt ócsor és biztos hitelre roppant nagy szüksége volna, egész megfélekedtünk. A magyar földhitelintézet egy-

maga nem tehet mindent és különben is az itt uralgó kölcsönnyújtási rendszer sem egészen kifogásmentes, minék oka azonban nem a kintinó vezetőségben, hanem a viszonyokban keresendő. Különben van már több pénzintézetünk, mely ép oly ócsor kölcsönt nyújt, mint a földhitelintézet. Csakhogy ez nem hitel, hanem jelzálogkölcsön. Már pedig kölcsön és hitel közt nagy a különbség, és a mezőgazdának az ingatlanára kapott jelzálogkölcsönön kívül üzleti hitelre is szüksége van.

Minthogy pedig az állam nálunk a mezőgazdasági hitel fontos kérdését mindeddig nem vette kezébe, segítsenek a gazdák magukon társadalmi uton egymás között. Tegyenek úgy, mint a francia gazdák, kik szindikátusokat alakítottak és a bankhitel megszerzésében egymásnak segédkezet nyújtottak. Ugyanis egy francia gazda a szövetezete aláírásával ellátott váltóra a francia nemzeti banktól pénzt kap. Ha Magyarország is a párisi nemzetközi gazda kongresszus határozata értelmében akarjuk a mezőgazdasági hitelt szervezni, akkor első feladat az egyesületi szervezetet gyakorlati célokra átalakítani, még pedig úgy, hogy a gazdasági egyesületekben ne elméleti dolgokkal foglalkozzanak, hanem olyan gyakorlati kérdésekkel, mint a francia gazdák, hogy pl. hol kaphatunk legolcsóbban legjobb minőségű műtrágyát, fájálatokat, kintinó fajta magot, új kipróbált gazdasági gépeket, hol és miképp szerezhetik be hazai termelőktől a gazdának szükséges árukat, fogyasztási, használati, építési cikkeket stb. És ha gazdáink erre a

célra szövetezetekbe egyesültek, aztán már csak egy lépés van oda, hogy egyesületük, vagy szövetezetük után minden egyes tagnak megszerezhesse a bankhitelt az ország főpénztárosánál, az osztrák-magyar banknál. De természetesen, hogy ez törvényhozási aktus nélkül nem megy. Sajnos, hogy most a valuta szabályozásánál, midőn az osztrák-magyar bank privilegiumát illetőleg módosítások történtek, az intéző körök erre nem gondoltak. Pedig az alkalmas pillanat lett volna arra, hogy a banknak felhatalmazást adjak volna mezőgazdasági hitel nyújtására is. Csakhogy a mit már többször elmondtunk, az ismét megtörtént. Ugyanis nálunk a mezőgazdaságról még mindig azt tartják, hogy az egy a saját zsirjában meg nem férő valami, melynek a helyzetét nemhogy könnyítik, de igenis mindenféle új terhekkel elviselhetlenné teszik. Most is konstatálnunk kell, hogy a mezőgazdaságnak ott, ahol kell, nincsenek szószólói, és így érdekei mindig figyelmen kívül hagyatnak. Ideje volna a mezőgazdasági kamarának kérdésért komolyan tanulmányozni, mert ezek volnának főképpen hivatva arra, hogy a mezőgazdaság érdekeit mindenütt és mindenkiel szemben megvédjék. Az évről-évre csökkenő buzaárak, a külföld által inaugurált védvamos politika folytán megcsappant buzakivitelünk, és a világos közgazdasági állapot a mezőgazdák helyzetét igen súlyossá tették. Az állapotok javulása többi között főképp a mezőgazdasági hitelnek egészséges alapon és hazai viszonyoknak megfelelően való rendezésétől várható. Kísérletezésekre nincs sok idő; itt ese-

A „Székelyföld“ lárczaja.

Isotta.

Történelmi novella Cantu Caesar után.
(Folytatás.)

Ezzel kivezette őt az erkélyre, honnan a tó egy részét láthatni. A hold ezüsfényét árasztá a vízre, épen úgy mint ma, hogy minden járművet észre lehet venni. Isotta mutatott a lovagnak egy kis csolnakot, melyben valami fehér fénylett, mi sem halászra, sem hajós legényre nem vallott. Miután lözelebb jött, egy nő alakot lehetett megkülönböztetni, mely miután a csolnakot kikötötte, egy öreg szolgál kíséretében a kastély felé tartott. A lovag felismerte Estellát.

— Látja, — kiáltá Isotta — épen most tér vissza a rendez-vous-ról; tehát ez az ő erénye, ez az ő reménye?

Arczán a boszu pokoli öröme fénylett, mialatt Morone szívét fájdalom és csalódás szagatta.

Nemsokára megjelent Estella, gyönyörű mint egy mosolygó angyal, megölelte pártfogónéját, ki a képmutatásban jártas lévén, csökját gyengédebben, mint máskor, viszonzta. De a mint Estella a lovagra nézett, észrevette zavarát és lehangolt-ságát. Morone ama figyelme által, melyet csak az vesz észre, a kit érdekel, már rég elárulta Estella

előtt az ő vonzalmát és ő sem volt vele szemben közömbös. Minek vegye tehát mostani tartózkodását? Sehog sem volt képes annak a szemrehányó pillantásnak jelentését kitalálni, melyet távozásakor reá vetett.

Ezalatt a boszu gondolata hangosabban dobogtatta Isotta szívét. Ha Morone szívét maga meg nem nyerhette, ne legyen az másé sem.

Következő este Estella ismét lement a tó partjára és egy szolgálval beült a csónakba, ő maga is evezőt vett a kezébe és a part hosszában haladott tovább. A hold időről időre vékony felhőktől lett elfátyolozva és majd erősebben, majd gyengébben világított a csónakázóknak. Eljutottak addig az öböl, mely ott a szirt mögül látszik. Ott kiszállott a csónakból s a kezébe kosarat véve a heggyen felfelé indult.

Egy szem követte, a lovag tekintete, ki tudni vágyódott, vajjon Estellában csakugyan család-kozott e, már régóta kísért a csónakot. A sűrűben elrejtőzve látta, a mint Estella kikötött és nyomban követte őt. Sokáig látta őt maga előtt járni, de egyszerre nyomát vesztette. Találomra folytatta tehát útját, midőn közelében hirtelen süttogást hallott. Követte a hang irányát, a sűrűben egy kis kunyhót fedezett fel, olyant, minőben a madarászok tartózkodnak. Odalépett a kis ablakhoz és egy mécs reszkető fényénél meglátott

— ah! mit is látott? Egy alacsony lócán ült egy férfi méltóságteljes alakkal, a gond és nélkülözéstől meggörbült, bozontos bajusszal, rongyos ruházzal. Térdén egy angyali lény ült; Estella volt. Egyik karjával átölelte volt az aggastyán nyakát és oly szorosan simult hozzá, hogy az öreg fehér, bozontos haja az ő sötét fűrtjeivel egészen összevegyült; másik kezével nyújtotta neki az ételt a kosárból.

A lovag egészen belemerült e megható jelenet szemlélésébe; de aztán a félig nyitott ajtóba lépett. Estella őt megpillantva, de fel nem ismerve mivel köpönyébe volt burkolózva, felsikoltott és lábaihoz borult.

— Irgalom, — kiáltá, kimélje édes atyámat!

E szavak által meggyőződve arról, a mit sejtett, hogy atyja az, a kit addig is felkeresett, hogy neki táplálékot és vigaszt vigyen, megindulva emelte őt fel.

— Oszedesdjék Estella, mondá; én vagyok drága Estellám. Nagy a te erényed s ezért meglesz a jutalmad is.

Kis vártatva az aggastyánhoz fordulva — Földőre, mondá, mindketten küzdöttünk a hazánkért, de nem tudtuk megmenteni. Önre az üldözések, kegyetlen nyomort hoztak. Amint láttam, hogy, hazám pusztulása elkerülhetlen, visszavonultam hogy itt a hegyek közt reménytelen életet éljek

ekedni kell, mert a szükség égető. Országos mozgalmat kell indítani és egyesült erővel működni azon, hogy a külföldön több országban eredményesen működő szövetkezeti hitelbankok nálunk is meghonosíttassanak, és az osztrák-magyar bank a mezőgazdaságra is kiterjessze üzletkörét.

Egyesületi élet.

A kézdivásárhelyi s vidéki „Rudolf”-kórház közgyűlése.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. jan. 23.

A magyar szent korona országai vörös-kereszt egyesülete által segélyezett s a boldogult trónörökös védnöki szárnyai alatt alakult kézdivásárhelyi és vidéki „Rudolf” kórház tegnap tartotta meg az 1892. évről beszámoló rendes közgyűlését, Kézdi-Vásárhelyen, az árvalház helyiségében.

A közgyűlés lefolyása emelkedett, a tagok részéről látogatott, általános figyelemmel kísért volt s ismételtlen élénk kifejezésre jutott ez alkalommal is az a nagy tisztelet és hála, a melylyel városunk nemes gondolkodású közönsége mindig kitüntette humán intézeteinek lángbuzgalma megalapítóját: zágoni báró Szentkereszt Stephanie urhölgyet.

Első pontja az elnök bárónéknak ügyszeretettől áthatott s zajos helyeslésekkel, éljenzésekkel kísért következő megnyitó-beszéde volt:

Tisztelt közgyűlés!

A visszatekintés a kórház nyolcz éves életére, mindnyájunk szívét, kik iránta őszinte, meleg érdeklődéssel viseltünk — öröm és hálával kell eltöltsen. Örömmel, mert meggyőződést szerezhettünk, miszerint a humanitás ezen intézménye, a melyet 920 ftl 95 krral kezdtünk meg, ma már 37,669 ftl 99 krtökével bír. Hálával tartozunk érte mindenek felett az Eggek urának, ki benne helyezett bizalmunkat ily csodaszert eredményre vezette. Továbbá nagy hálával a magyar szentkorona országai vörös-kereszt egyetén, ki nélkül a kórházat ezelőtt nyolcz évvel meg se nyithattuk volna, s ki mint legnagyobb jótevőnk ezen idő alatt mint egy 10.000 frttal segélyezte a „Rudolf” kórházat. A vöröskereszt egylet azon jötevők közé tartozik, a ki önzéstelen minden viszonzószolgálat nélkül részesíté kórházunkat jöteleményeiben, megérdemli, hogy ne csak jegyzőkönyveinkben, hanem szíveinkben is éljen a legbensőbb hála iránta! Sajnosan azonban, miként az életben mindennek lejár ideje, ugy ezen év végén lejár a veres-kereszt egylet által kórházunknak ígért segélyezési idő tartama is, a mit minden esetre nagyon meg fog annak kis alapgyona érezni, mert azt gyarapítani a megtakarított kamatokból már többé nem fogjuk.

Mi természetesebb, mint az, hogy kérjük legnagyobb jötevőnket — a vöröskereszt egyletet — hogy ne vonja meg pár évig bár fiatal kórházunktól segítségét. De hogy ezt minden utánjá-

De nevemnek még mindig jó hangzása van Milánóban, és a mint egyszer odakerülök, mindent el fogok követni, hogy az ön számára kegyelmet eszközöljek ki. De jutalmul ígérje meg leánya kezét, feltéve, hogy ő is beleegyezik.

Képzeltetik, hogy Estella szívesen beleegyezett, mivel a lovag jellemének bámúlásához most még a hála érzete is hozzájárult. Midőn őt atyja ezután kérdezte, felelet helyett nyakába borult.

Azután visszatért a fiatal pár: Estelle csolnakján, Morone pedig a meredek ösvényen, hol szolgálja őt várta. Következő napon megjelent a lovag Isottánál, hogy frigyükhöz az ő beleegyezését is kéri. Férfinak magatartásában valami erő rejtett, mely elől nem tudott kitérni: nem merte kérelmét megtagadni. Miután az esküvőre az előkészületek meg voltak téve, Morone Milanóba utazott.

Ne kuta sátok, hogy mily vihar dühöngött Isotta szívében. Morone volt az első, kinél nem keresett egyebet, mint egy nemes szív vonalmát. Minden módon arra törekedett, hogy őt lekötölezze; és ez most őt megveti, megveti egy név nélküli szegény leány kedvéért, kinek szépségén kívül semmije sincsen.

(Folyt. köv.)

rásunk daczára elfogjuk-e érni, vajmi kevés reményre jogosít, mivel e részben előzetesen tett kísérleteim eredmény nélkül maradtak.

Miután azonban a kórháznak életét bizonytalanra helyezni nem lehet, s nem is szabad, mindnyájunknak erkölcsi kötelességünk minden utat s módot felhasználni a végre, hogy csekély alapvagyonát gyarapítva, ne csak biztos fennállását, hanem fejlesztését előmozdítsuk. S vajjon miként érhetnők ezt el?

Tekintsünk tehát vissza e miatt a kórház anyagi helyzetére, vegyük számba az ottan ápolott betegek napjait, a mely 8335-öt tesz ki ezen évben, tekintünk be a pénztári naplóba, mely 2422 ftl 55 krt ápolási díjat tüntet fel és végre az igazgatóhoz szegénységi bizonyítvánnyal beérkezett ápolottak összege tesz 1572 ftl 50 krt az 1891. és 1892. évekre. Mindezen összehasonlítás világosan előnkbe tünteti azon tarthatatlan helyzetet, a melyen segítői kötelességünk s vajjon miként tehetjük azt?

Legbiztosabban orvosolhatjuk az által, ha a közgyűlés ebből kifolyólag meghatározza, miszerint kérjük a nagyméltóságú belügyminiszter urtól a nyilvánosság jellegű kórházunk részére, a mi által a szegénységi bizonyítvánnyal visszaküldött tápdíjakat jövőre az illető községek fogják megfizetni. Bármennyire is éljen szívünkben a humanitás, a melylyel minden szenvedő felebarátunkhoz a kórházban gondos ápolás által segíteni ohajtunk, de ezt jövőre ily mértékben gyakorolnunk nem szabad, ha a mostani helyzeten, a nyilvánosság jellegének megszerzése által nem segítünk, mert ellenben kis alapvagyonunk kockáztatva lenne. Különösen mostan, midőn a legnagyobb valószínűséggel a vörös-kereszt segélyezése is meg fog szűnni. Midőn egy szegény ember jótevőjét elveszti, önkénytelen abban jár, hogy életfentartását más által biztosítsa, így kell, hogy mi is gondolkozva cselekedjünk és szenge intézetünknek más pártfogást keressünk. Minden intézményt első sorban azon város vagy község kell hogy jöteleményeibe részesítse, a melyben fel van állítva.

Mi természetesebb tehát, minthogy bizalommal forduljunk Kézdi-Vásárhely város aldoztatóságához, hogy jövőre kórházunkat vegye fel éventei pénzületi segélyezésébe, annál is inkább, mert örömmel értesültünk, miszerint városunk derék polgármestere Bartók Károly és pénztárnoka Kovács Dániel urak odaadó munkásságának sikerült azt kedvező anyagi viszonyok közé helyezni. S hogy ezt eddig is nem tettük, csakis az ellenkezőnek tudása tartott vissza. Ime ezen két módot a tisztelt közgyűlés figyelme és keresztúvitelére ajánlom kórházunk érdekében. Ha mindenki, ki annak jövőjét igazán szívén hordja, véle behatóan foglalkozva, a szerint tenni is kíván érte, bizonyára még sok czélszerű eszme fog felszínre kerülni, a melynek keresztúvitelére kórházunk jövőjét biztosítja.

Mindezeket végig hallgatva, a ki kórházunk beléletét nem ismeri, önkénytelenül azon kérdést teheti fel, vajjon megérdemli ezen sok gondot, fáradságot és munkát? Mi, kik azonban benne élünk s legcsekélyebb mozzanatát figyelemmel kísérjük, jó lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy hála Istennek minden tekintetben megfelel az a hozzá kötött igényeknek. Felállítását óta 2065 beteg nyert kórházunkban a leggondosabb gyógykezelést, a leghumánusabb ápolást és legjobb ellátást; ottan tisztaság s rend uralkodik és minden tekintetben a kornak megfelelően van berendezve. Első sorban dr. Sinkovics Ignác kórházi főorvos, a Ferencz József rend lovagját illeti, kórházunk jó hírnevét a legbensőbb elismerés, a ki annak kezdete óta fáradhatlan ügybuzgósággal és szak-képzettséggel végzi a gyógykezelést, ugyannyira, hogy eszünkbe jut vala egy gondos jó apa, ki ezen legfiatalabb gyermekét t. i. a kórházat feltékenyen őrzi, ápolja s erőre juttatja. Köszönet illeti dr. Sinkovics Aurélt is, ki szintén a kórház kezelésére óta édesatyjának a műtétknél segédkezni sziveskedik. Palusa Ida kórházi ápolónő pedig hasonlólag minden tekintetben megfelel a hozzá kötött várakozásnak.

Továbbá Dobay János igazgató-gondnok, Baló László gazda-gondnok elvállalt kötelességeiknek lelkiismeretes odaadó teljesítéséért méltók mindnyájunk köszönetére. Nemkülönbén Kovács Károly pénztárnok, a vagyonkezelő bizottság elnöke dr. Bánffy Zsigmond; tagjai: K. Csizsár József, ifj. Jakab István, id. Kupán József, dr. Balogh Vendel jegyző, tiszteletes Székely Iván alelnök, Erdélyi Károly titkár és Vajna Károly jegyző, mindnyáján egyenként kiváltak maguknak a jelen és utókor hálijának hervadatlan koszoruját!

És ezzel befejeztem azon képet, a melyet kórházunk életéből összeállítottam s melyben hála a gondviselésnek — sokkal több a világosság, mint az árnyék. Utóbbiakat igyekeztem erős akarat és kitartással tölem kitelhetőleg az átmeneti színekkel összeolvasztani. Hogy jövőre is mentő világosabb legyen azon kép, mely a kórház életét elő fogja tüntetni, azt elősegíteni mindnyá-

jukat melegen kérem, s ezzel a mai közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

(Vége következik.)

Menházunk bálja.

Kézdi-Vásárhely, 1893. jan. 24.

A tehetetlen aggok felségeléseért tánczoltak az ifjak. A kik kegyelettel viseltetnek a balsors által megtörték iránt, kik fel tudják fogni, hogy hány szerencsétlen nyomoru öreg könyét száritják fel az által, ha ők most tánczoltak: teljes ügyszeretettel és áldozatkészséggel járultak a f. hó 21-én megtartott estély sikeréhez.

A bál első volt tehát, s méltó arra, hogy utóda fokozódott jó kedvvel, erkölcsi és anyagi sikerrel kövessék. A rendező-bizottság és annak derék elnöke Mérey Tivadar főhadnagy ur a legnagyobb előkészítéssel teljesítették feladatukat.

A terem csinosan díszítve és berendezve volt s a mulatni vágyó fiatalság minden igényeit kielégítette.

A Szőke Pista jól szervezett zenekara alig zeneditette el a nyitányt, szép számú elegáns közönség töltötte be a termet.

A maszkok mindannyian kitűnően csinosak voltak és jól töltötték be szerepüket. Leginkább kuttatta a kíváncsi tömeg a csinos és szép postagalambok, a róza királyné és a feltűnést keltő ügyes gigerlik csoportjának egyéniségeit, a virgoncz kis bohócot. De titok fátyolát fellebbenteni nem lehetett, a csinos maszkok csaknem mindannyian ismeretlenül tűntek el.

Az egész estén fesztelen jó kedv uralkodott s nemcsak a leányok, de az asszonyok sem szükködköttek a tánczosokban. Hogy a megjelent szép hölgy társaságból — a kifelejtés által — senkit meg ne sértsek, névről-névre nem sorolom fel, hanem egyszerűen csak annyit jelzek, hogy mindannyian közkedveltségű tisztelet tárgyai városunknak és vidékünknek.

A társas tánczokat 36-40 pár tánczolta, az öregek a karzat alul, a rest legények a terem ajtóból gyönyörködköttek a zavartalan vig társaságban s fogadkoztak egymás között, hogy ezután ők sem hagyják magukat.

Az eredmény minden tekintetben kitűnőnek mondható, mert a tánczosok jól tánczoltak, a kredenczes jól árulhatott, a zenészek sok melék jövedelmet szereztek s az öregek is vagy 150 frtot bevételtek.

Nem zárhatnám be tudósításomat méltóbb kívánsággal annál, hogy ugy a jó társaság tagjai, mint a derék rendezők fáradhatatlan elnökükkel együtt sokáig éljenek.

Figyelő.

Külömfélék.

— Közlekedési akadályok. A közelebbi nagy hófúvások miatt még e hó 15-én szűnt be Brassó és Kézdi-Vásárhely között a vonatközlekedés. 10 napi szünet után ma végre sikerült a havat a sínekről elhárítani és a vonat megindult.

— Halálozás. A kézdi-orbai esperes-kerületi pap-ság fájdalomtelt szívvel tudatja feledhetlen oltártestvérüknek székelyudvarhelyi Gazda Pál aranymisés áldozár, osdolai plebánosnak élete 87-ik, áldozásának 62 ik évében a haldoklók szentségének példás felvétele után f. hó 22. éjjeli 2 órakor végelegyengülés következtében történt gyászos elhunytát. Letűnt a munkálkodás, egy-szerűség, a szeretet buzgó apostolának földi élete. Mint fáradalmat nem ismerő lelkiatyja, Osdola nemes községében 33 éven át működött; s míg élt mindnyájunk szeretetét, ragaszkodását bírta s most a fájdalom és bánat jellelve adozunk áldott emlékének. Hült tetemei folyó hó 24-én d. e. 10 órakor fognak a helybeli sírkertbe örök nyugalomra tetetni, lelkiért ugyanakkor fog az engesztelő szentmiseáldozat bemutatattatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Osdola, 1893. január 22-én.

— 105 éves asszony él a kézdivásárhelyi „Stephanie” menedékházban. Neve Józán Ferencz Ráduly Teréz, Bálafalván született 1788. január 25-én. Az öreg anyóka egészséges, fürgé és vidám s nagy serénységgel teljesíti a menedékházi munkákat. Mindenben jó példával jár elől. Az intézet igazgatósága tekintettel a ritka életkora f. hó

25-én azaz a születés 105-ik évfordulóján megengedte az anyóknak, hogy az intézet többi tagjait megvendégelhesse. Volt is e felett nagy öröm. Többféle husok, ételek s boroska között vidáman regélt hosszú életéből az ő hugainak (mind 70–80 éves aggok).

— **Kovácsnai hírek.** A kovácsnai előljáróság választása e hó 20-án ment végbe élénk érdeklődés mellett. Főbíró ifj. Deák Károly lett, kit a nép egyhangulag kiállított ki, megmutatván ezzel, hogy az érdemet és érdemest méltányolni tudja. 2-od bírónak: Csutak Ferencz (pápai), adógyűjtőnek: Csutak Ferencz József, külrendőrnek: Csutak Ferencz (dézsi), pénztárosnak: Becsek Imre ifj., végrehajtónak: Kövér Tivadar és közgyám-nak: Deák Lajos választott meg, mind tekintélyes szótöbbséggel. Gratulálunk az érdemes testületnek s kívánjuk, hogy adjon az Isten erőt s kitartást nehéz közérdekű munkájukhoz. — A február 4-én tartandó kovácsnai dalárda-bál iránt nagy az érdeklődés minden oldalól. A bál jövedelme egy fiszharmonium beszerzésére lévén irányozva, ezen gondolatával egy talpraesett eszmét valósít meg az érdemes egyület, mely által az ének tanulás felényi időbe, felényi fáradságba fog kerülni. Ennek a dalárdának kedélyes és mindig szépen sikerülő estélyére felhívjuk a közönség figyelmét. A derék rendezőség minden kitelhetőt megtenni igyekszik, hogy a bál mentől élvezetesebbé váljon a publikumnak. A meghívók utnak eredtek.

— **Hirtelen halál.** Foilyó hó 17-én Király Sándor maksi lakos napszámos, a mint az erdőből egy gyalog szán fát hozott haza, az uton összerogyott s azonnal meghalt.

— **Öngyilkosság.** Öreg ember volt már s késő venségére kegyelemkenyérre szorult: ott adott helyett neki a könyörületesség a sepsi-szentgyörgyi menházban. S azok a munkakeptelen aggok, a kik ott nyerne el látást, az élet alkonyán meg vannak mentve az élet gondjaitól; hanem ez a szegény öreg még is terhesnek találta az életet: egyszer csak eltűnt a menedékházból s napok, talán hetek múlva úgy találták meg hulláját az Örkő nyiresében — a hóban, nyakán a szíjjal, melyre felakasztotta volt magát. Valószínűleg a nagy vihar alatt tört le a fa ága, a melyen a boldogtalan csüngött úgy került a hóba.

— **A hű szerelem áldozata.** Benkő János komolói fiatal legény szíve össze volt törve egy szegény leánnyal, s mikor házasságra került volna a sor, a számtal öregek kicsinyelték a szerencsét és ellene mondtak a fiú választásának; nemcsak, sőt erőltetni kezdték a legényt egyik vagyonosabb leány választására. Dehát a szívnek nem lehet parancsolni, s a fiatal legény hű maradt első szerelméhez, és mikor látta, hogy szülői makacs elhatározásának nem tud ellenállani, a halálra szánta magát. — E hó 15-én este, mikor szülői és rokoni épen a kötéendő házasság felett tanácskoztak, az ők jelenlétében pisztolyt ragadtat, s szíven lötte magát. A boldogtalan szerelme nagy részvét mellett temették el.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** az érdekelteket a kereskedők tudomására hozza, hogy Maros-Tordavármegyében Kőszvényes-Remetek község határán, az ottani róm. kath. egyház tulajdonát képező „Csere” nevű erdőrészben levő tölgyfa készlet 1893. évi február hó 7-én d. e. 10 órakor a nevezett községben megtartandó nyilvános árverésen el fog adni. Kiküldési ár 18.700 ft. A közelebbi feltételek a kamara irodájában megtekinthetők.

— **A Mátyás-templom berendezése.** A Mátyás-templomot, a jelen megállapodások szerint, ez év nyarán adják át rendeltetésének, s Cselka Nándor püspökké szentelése már itt megy végbe. Az egyelőre ideiglenesen felállítandó főoltár vászon- és csipke-készletét s vankosait több misemondó inggel és karinggal a főváros egyik előkelő vászonkereskedője ajánlotta fel ingyen, a legújabb stílusban kivéve. A kelyhek, amplokák, gyertyatartók szintén a műipar remekei lesznek; a felszerelés egy részét a főpapk adományozzák a történeti nevezetességű templomnak.

— **Megfagyott.** Foilyó hó 20-án Vasas Imre várhegyi lakos, a mint a nagyborosnyói gőzmalomból jött haza, az uttól pár lépésre fekvő téglakatlanok közt összerogyott és megfagyott.

— **A hóvihar dúlása.** Léczfalva, Maksa és Bita községeken a f. hó 4–8 ik közt dúló hóviharra a „legöregebb emberek” is azt mondták: olyat nem értünk. De a 19. és 20-án tartott borzalmas belépője azon is túltett, házakat, ólakat temetett

oda, úgy, hogy a házban lakók távozni nem tudtak, a míg a kevésbé szerencsétlen szomszédok ki nem ásták őket. Nem ritka eset, hogy az istállótól a lakóházig, a háztól az ölig a közlekedés teljesen fennakadt. Marhák, sertések napokon keresztül, míg a vihar mérgéből hagyott, ellátatlanul maradtak s több helyett megtörtént, hogy a sertések egymást falták fel.

— **Nyilvános számadás.** A kézdívársárhelyi „Stephanie” menedékház javára f. évi január 21-én rendezett bál alkalmával felülfizettek: Br. Szentkereszty Stephanie 5 ft. Br. Szentkereszty Irén, Ponori Sándor, K. Csizsár József, Molnár Józsiás 2–2 ft. Mérey Tivadar 3 ft. Ifj. Jakab Istvánné, öz. Tóth Gézánné, Dénes Lajos, Zayzon Lázár, Csiki József, Csizsár Imréné, Kovács Károly, Joós Imre tanár S. Szentgyörgy, dr. Sinkovits Ignác, Eszéky Gyula, Bonis Zoltán, Spitzer Dániel és Gigerli család 1–1 ft. Fecske és Posta galamb 1 ft. 70 kr. Hazai zsidómaszk 65 kr. Czigányok 44 kr. Nagy Ferencz szeszgyárosné, öz. Wincendorfer Ferdinándné, Balogh Gyula, Pánczél Nóé, öz. Nagy Mózesné, Gyárfás Károly, Jancsó József, Benkő Lajos, Kókossy Károly, Csizsár Lukács, Várnay Sándor, Jancsó Dénesné 50–50 krt. Öz. Szabó Elek, öz. Réthy Józsefné, Feil Edéné, id. Kupán Józsefné, Kovács Ferencz gyógyszerész 40–40 krt. Szűcs Károlyné, Kupán Balázné, Jánovics Sándorné, Baka Róza, Csutak László 30–30 krt. Szűcs János mézszáros, Dézsi Dániel, Séra Imre, Mágóri József mézsz., Gáspárek Róza, Krinszki Károly, Csekme Lajosné, Zsigmond Györgyné, Sztyori Dánielné, Csizsár Aron, Csizsár Sára, Szász Dénes, öz. Hankó Ivánné, Vilikó György, öz. Török Jánosné, Policzer Rudolf, Nagy Pál, N. X., Szűcs Bálint mézszáros, Nagy György mézszáros, Molnár Ferenczné, Dávid Gyuláné, ifj. Czibalmos Ferencz, Györfly Lajos, Györfly Sándor, Szűcs Sámuel, Pongrácz János, Müller Ferenczné, Vass Ferenczné, Szabó Mózes lakatos, Fejér Ferencz, Mágóri Sámuel, N. M. X. + Y., 20–20 krt. Turóczi István, Kovács Mózes cipész, Róza Elek, öz. Tóth Mihályné, Binder József, Policzer József, Szabó János, Baka Berta, Nagy Béla, Piblinger Gyula, Csizsár Dániel 10–10 krt. Molnár István fényképész és N. N. 5–5 krt. összesen 50 ft. 20 kr. Jegyekből befolyt 103 ft. összes bevétel 153 ft. 20 kr. Kiadás összesen 68 ft. 15 kr. Tiszta bevétel 85 ft. 05 kr. Midőn a nemes szívű adakozók áldozatkészségét megköszönjük, hasonlóan adozunk Mérey Tivadar balrendező bizottsági elnök és Nagy Lajos ellenőr uraknak is, kik fáradságtalan tevékenységük által ily szép összeggel gyarapított menedékházunk évi csekély bevételét. Az ég ura áldja meg egyen-egyen és összesen mindazokat, kik e bál sikere érdekében áldozatot hoztak s tegye lehetővé, hogy év tizedek hosszú során lehessenek a human ügyeknek igaz barátai, pártfogói. A menház vagyonkezelő bizottsága és kezelő választmányának nevében: Kézdí-Vásárhelyt, 1893. jan. 24-én báró Szentkereszty Stephanie, elnök. M. Székely János, pénztáros.

RÖVID HÍREK.

— **Kavásd község közelében** Lukács Tógyer huszéves legény megfagyott. — **Csaban Zsibrita** András 21 éves szolgálégyi bosszúból konyhával mellbe szúrta Hugyecz Andrást. A sebesülteit haldokolva vitték lakására; a gyilkost elfogták. — **Mezőtúr és Poó között** a 601. számú gyorsvonat egy paraszt embert elgázolt. — **Gyilkosság.** Széki Gyula nőgrád-verőcei tejgazdaságában Molnár Sándor tehenes-gazda összeszólalkozott Bajcsik Mihály gulyással s kést rántva elő, úgy febbe találta szírn a gulyást, hogy ez szörnyet halt. A gyilkost elfogták. — **Leégett oltár.** Sárolyon, Nógrádmegyében a templom főoltára leégett, valószínűleg úgy, hogy a mise után égre fejtették a gyergyákat. Az orgona is elpusztult. — **Merénylet** követelt el Temesmegyében Sistoveczen az öreg kórorvos, Pech Sámuel ellen. Két-szer belőttek az ablakán, de mind a két lövés közvetlenül mellette fűtött el. — **Vesztett kulya** garázdálkodott Esztergom utcáin s többeket megharapott. Egész nap nem löhették le. — **A tótváradí** vonat összehűzőzés alkalmával — mint az államvasutak igazgatósága jelenti — nem halt meg senki, csak négy vasúti alkalmazott szenvedett csekélyebb sérülést. — **A millenniumi kiállítás** orsz. bizottságába a tudományegyetem tanácsa a kereskedelmi miniszter felszólítására képviselőjéül Breznay Béla dr. egyetemi rektort küldte ki.

Közigazgatás.

Figyelmeztetés a marhavész behurcolására tárgyában.

Odesszai főkonzulátusnak utóbbi jelentéséből értesülést nyertem, hogy a keleti marhavész Oroszország területén újabban rendkívüli heves-

séggel lépett fel s egyre fokozódó gyorsasággal terjed nyugati irányban. A veszélyes állati járvány ez idő szerint ugyan még tetemes távolságra van az országunk határától, habár az Oroszországból valamint általában az összes vesztes országokból származó állatok, állati nyerstermények és egyéb vészfogós tárgyak forgalma a legszigorubb behozatali tilalmakkal van korlátozva, mindennek dacára, tekintetbe véve a mondott járványos betegség természetét s a mostani kifejlett forgalmi viszonyokat, nem tekinthetem föltétlenül kizártnak annak a lehetőségét, hogy a marhavész nyugati irányban haladó útjában váratlanul átlépje határainkat, egyszerre csak hozzánk is beférkőzik.

Ezen eshetőség bekövetkezésére való tekintetből feltétlenül szükséges az, hogy az elővigyázati rendszabályok idejekorán való alkalmazásba vétele szem előtt ne tévesztessék. A fentjelzett okoknál fogva és az e téren már a multban szerzett tapasztalatok oklva, szükségesnek tartom úgy a hatóságoknak, valamint az összes érdekelt közönségnek figyelmét jó előre felhívni arra, hogy a veszély bekövetkezésének eshetőségével számolva, arra már most elkészülve legyünk. Annnyival inkább kell ezt tennünk, mert a keleti marhavész váratlan kiütése az eddigi tapasztalatok tanúsága szerint rendesen oly annyira meglepi s oly előkészületlenül találja úgy a hatóságokat, valamint az összes érdekeltet, hogy ezen első meglepetés hatása alatt rendesen megfedkednek arról, a mi a betegség azonnali gyökeres elfojtása céljából a legszükségesebb, t. i. a haladéktalan erőlyes közbelépésről és miniszteri intézkedések rögtön való alkalmazásba vételéről, melyeket az 1888. évi VII. törvényzikk és az annak végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletetek kimerítő részletességgel előírnak. — Ezen intézkedés haladéktalan alkalmazásba vételének elmulasztása a veszélyt fokozza és járvány helyéhez kötését és mielőbbi gyökeres kiirtását majdnem lehetetlenné teszi. Mindezeknél fogva a fent jelzett körülmények számbavételével és a multban ilyen alkalmakkor tapasztalt, végzetes következményekkel járó tájékozatlanság megelőzése céljából, már most figyelmeztetem a közönséget arra, hogy a keleti marhavész jelenlétének gyanújára okot adó állati megbetegülések netáni észlelése esetén azonnal alkalmazza az 1888. évi VII. t. cz. 52. és következő szakaszaiában, illetőleg az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott ugyanazon évi 40.000 számú itteni rendelet 126. és következő §§-ában részletesen előirt intézkedéseket, és ez irányban úgy az összes alárendelt hatóságokat és közegeket, valamint különösen a községi előljáróságokat a felmerülhetőség szükség esetén köteleességeik pontos teljesítésére annnyival inkább utasítsa, mert a védekezési intézkedéseknek és rendszabályoknak ezen baj sikeres leküzdhetése érdekében lehetőleg preventív módon előkészítve kell lenniök; oly célból, hogy azokat a csapás bekövetkezése esetén minden idő haladék nélkül, azonnal foganatba venni lehessen. Különösen utasítsa a törvényhatóság a területén akár hatósági alkalmazásban akár magán minőségben működő fiatalabb állatorvosokat, kiknek még nem volt alkalmuk e pusztító járványt közvetlen megfigyelésből megismerni, hogy ez irányban mielőbb gondos tanulmányokkal igyekezzenek minnél alaposabban megismerni a betegség klinika patológiai és anatómiai tüneteit; oly célból, hogy a netáni felmerülő szükség esete ne találja őket teljesen előkészületlenül és tanácstalanul.

Különösen felhívom még a törvényhatóságot, hogy ez alkalmából a lakosságot úgy az előljáróság útján közzé teendő hirdetésekben, valamint e célból fölkérendő lelkészeik útján a szószékből is hatékonyan figyelmeztesse az 1888. évi VII. t. cz. 23. §-ában előirt azon köteleosségre, mely szerint az állatainkon, különösen a kérődzőkön, de legkivált a szarvasmarhákon észlelt minden belső megbetegülést vagy elhullást az előljáróságnak azonnal bejelenteni el ne mulasztzák, a mely viszont a tudomására jutott belső megbetegülések esetében, a betegség vagy elhullás okának megállapítása céljából mindenkor és azonnal a legközelebbi állatorvos közreműködését vegye igénybe. Megjegyzem még, hogy az illetékes kerületi állami állatorvost egyidejűleg utasítottam arra, hogy a kerületében működő összes állategészségügyi közegeket a jelzett irányban gondosan ellenőrizték és vizsgálják és a mutatkozó szükséghez képest oktassák.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ez irányban tett intézkedéseiről mielőbb kimerítő jelentést terjesszen elém.

Budapest, 1892. decz. 5-én.

Bethlen s. k.

1893. január hó 25-én.

Magyar aranyjárdék 6%	103.08
Magyar aranyjárdék 4%	107.85
Magy. papírjárdék 5%	102.10
Magyar vasúti kölcsön	118.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	111.—
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	115.50
M. keleti vasúti államköt. III.	999.—
Osztrák járadék papírban	106.—
Osztrák járadék ezüstben	137.51
Osztrák járadék aranyban	962.—
1860. államsorsjegyek	325.—
Osztrák-magyar bank részvény	140.—
Magyar hitelbank részvény	137.50
Osztrák hitelintézet részvény	94.75
Magyar földtehermentesítő kötvény	93.75
M. földtehermentesítő kötv. záradékkal	—
Temes-bánati földteherm. kötvény	139.—
Erdélyi földtehermentesítő kötvény	280.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	343.50
Magyar szőlődézmá-váltásigkötvény	137.—
Magyar nyeresémsorsjegyek	128.—
Tiszas zabályozási és szegedi sorsjegy	—
Ezüst	9.59
Cs. és kir. arany	9.50
20 frankos arany	55.12
Német birodalmimárka	151.49
London (2 havi váltókért)	1.74
20 márka arany	—

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Báli-selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, kockázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen szállít: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Szám 215—1893

k. i.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város tanácsa közhirrre teszi, hogy a város tulajdonát képező tanácsház alatti bolti helyiség, a mely három szobából áll, az 1893. évi április hó 24-től egymásután folyó hat évre nyilvános árverésen 1893. évi január hó 30-án a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

A haszonbéri összeg előzetes évnegyedenkénti részletekben a város pénztárába fizetendő, árverezők kötelesek a kikiáltási 500 frt összegnek 10 százalékat bánatpénzül az árverezéskor árverező biztos Szabó Dénes gazdasági tanácsos ur-

hoz behelyezni, mely összeg az utolsó év negyedi haszonbérbe be fog számítani.

Az árverezés a kitűzött napon a gazdasági tanácsos irodájában tartatik meg, hol a feltételek a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kézdi-Vásárhely város tanácsa, 1893. január 17-én.

Bartók Károly,
polgármester.

Áriaczei Gyomorcepek

A gyomorcepek a legújabb és legelőnyösebb gyógyszer. A gyomorcepek a legújabb és legelőnyösebb gyógyszer. A gyomorcepek a legújabb és legelőnyösebb gyógyszer.

Kézdi-Vásárhelyi Gyógyintézet

A Kézdi-Vásárhelyi Gyógyintézet a legújabb és legelőnyösebb gyógyszer. A Kézdi-Vásárhelyi Gyógyintézet a legújabb és legelőnyösebb gyógyszer.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

Állomások	Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat	Állomások	Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. regg. 10.09)	éjél 12.53	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.20	este 7.23	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szében felé)	(érk. " 10.31	" 12.53	
Botfalva	"	" 4.48	" 7.47	"	(ind. " 10.47	" 1.18	
Földvár	"	" 5.07	" 8.03	Tövis (vend., elágazás Arad felé)	(érk. d. u. 12.28	" 2.49	
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.23	"	(ind. " 1.08	" 3.47	este 8.07
Apáczsa	"	" 5.42	" 8.37	Nagy-Enyed	(érk. " 1.35	" 4.07	
Köpecz	"	" 6.02	" 8.57	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	" 2.21	" 4.40	" 8.50
Ágostonfalva	"	" 6.09	" 9.04	"	(ind. " 2.31	" 4.52	
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.20	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. " 3.08	" 5.20	
Homoród	"	" 6.55	" 9.46	"	(ind. " 3.18	" 5.26	
Kacsa	"	" 7.12	" 9.59	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. " 5.14	regg. 6.52	" 11.01
Bene	"	" 7.32	" 10.20	"	(ind. este 6.08	" 7.40	" 5.30
Erked	"	" 7.52	" 10.36	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. " 10.44	" 11.51	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.03	"	(ind. " 11.04	" 12.09	" 2.18
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.19	Budapest	(érk. regg. 6.35	" 8.40	regg. 7.30
		" 8.53	" 11.29				

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.30 d. u. 1.10 d. u. 5.00	Brassó	indul reggel 5.20 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" 4.47 " 1.37 " 5.17	Szász-Hermány	" 5.39 " 9.09 " 3.29
Páva-Zabola	" 5.04 " 1.44 " 5.34	Prázmár	" 6.01 " 9.31 " 3.53
Kovácsna	" 5.26 " 2.16 " 6.06	Kökös	" 6.14 " 9.44 " 4.06
Barátos	" 5.46 " 2.41 " 6.36	Uzon	" 6.27 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" 6.01 " 2.56 " 6.51	Kilyén	" 6.42 " 10.12 " 4.38
Eresztvény	" 6.18 " 3.13 " 7.08	Sepsi-Szentgyörgy	" 7.04 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" 6.53 " 3.53 " 7.48	Eresztvény	" 7.31 " 10.59 " 5.31
Kilyén	" 7.03 " 4.03 " 7.58	Nagy-Borosnyó	" 7.49 " 11.17 " 5.53
Uzon	" 7.17 " 4.19 " 8.12	Barátos	" 8.13 " 11.41 " 6.22
Kökös	" 7.30 " 4.32 " 8.25	Kovácsna	" 8.40 " 12.08 " 6.40
Prázmár	" 7.47 " 4.51 " 8.47	Páva-Zabola	" 8.53 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" 8.07 " 5.14 " 9.07	Imecsfalva	" 9.08 " 12.36 " 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.25 " 5.32 este 9.25	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.26 d. u. 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.